

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Публічного управління, адміністрування та права»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,

д.ф.н., професор _____ Роман ОЛЕКСЕНКО

«_____» _____ 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правове забезпечення готельно-ресторанної справи»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності
241 *«Готельно-ресторанна справа» за ОПП Готельно-ресторанна справа*
(на основі повної загальної середньої освіти)
факультет агротехнологій та екології

2020– 2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення готельно-ресторанної справи» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за ОПП Готельно-ресторанна справа (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»). – Мелітополь, ТДАТУ - 11 с.

Розробник: к.п.н., доцент Горбова Н.А.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри «Публічне управління, адміністрування та права»

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри «Публічне управління, адміністрування та права»

д.ф.н, професор _____ Роман ОЛЕКСЕНКО

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань: <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150 годин	Спеціальність: <u>241 «Готельно-ресторанна справа»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		2 курс	4-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 2,2 год. самостійна робота студента – 2,7 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	14 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	50 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - формування системи знань з правового регулювання правовідносин щодо готельно-ресторанної діяльності, оволодіння здобувачів сукупністю теоретичних знань, законодавства щодо діяльності підприємств готельного і ресторанного бізнесу, а також набуття практичних навичок для подальшої роботи, виховання правової культури майбутніх фахівців.

Завдання курсу – формування у студентів системи науково-теоретичних і практичних знань; вивчення та розкриття змісту правових засад щодо діяльності підприємств готельного і ресторанного бізнесу; набуття навичок практичного застосування чинного законодавства під час вирішення конкретних правових ситуацій.

Предмет курсу – правові норми, що регламентують господарську діяльність у сфері готельно-ресторанної справи.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

- *Загальних компетентностей:*

ЗК01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК08. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

- *Спеціальних (фахових) компетентностей:*

ФК01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

ФК02. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечити його ефективність.

ФК03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

ФК04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

ФК05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ФК11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки власності і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності.

ФК12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

- *Програмних результатів навчання:*

РН01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних та міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

РН21. Розуміти та реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- *soft skills* показувати навички самостійної роботи, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації у сформованих звітах

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Легалізація закладів готельного і ресторанного господарства»

Тема 1. Державне регулювання готельного і ресторанного господарства в Україні [1,4,5,6,13,53 с.10-15, 56 с.7-71, 55 с.6-19].

Поняття державного регулювання готельного і ресторанного господарства в Україні. Засоби державного регулювання готельно-ресторанної діяльності. Нормативно-правові акти, що регулюють готельно-ресторанну діяльність. Поняття готельно-ресторанної діяльності та її види.

Тема 2. Організаційно-правові форми закладів готельного і ресторанного господарства [4,5,6,13,33,31,37,52].

Поняття та ознаки закладів готельного і ресторанного господарства. Порядок створення закладів готельного і ресторанного господарства. Класифікація типів підприємств готельного і ресторанного господарства. Правовий статус індивідуальних підприємців.

Тема 3. Легалізація закладів готельного і ресторанного господарства [13,16,17,18,19,22,26,28,30,31,33, 52].

Поняття і сутність легалізації підприємств. Реєстрація суб'єктів готельного і ресторанного господарства. Подання документів. Перевірка державним реєстратором документів. Внесення даних до Єдиного Державного Реєстру.

Змістовий модуль 2. «Правове забезпечення готельно-ресторанної діяльності»

Тема 4. Договори в готельно-ресторанній діяльності [13,15,17,18,22,26,30].

Загальні положення про договори. Особливості укладання договору поставки. Види договорів роздрібної купівлі-продажу товарів та їх характеристика. Особливості укладання договору роздрібної купівлі-продажу: в розстрочку; по пошті; через автомати; самообслуговування; за зразками (каталогами). Правове регулювання продажу товарів в кредит. Поняття, зміст та особливості надання комерційного кредиту.

Тема 5. *Правове регулювання захисту прав споживачів* [13,15,17,18,22,26,30].

Загально-правові засади захисту прав споживачів. Загальна характеристика прав та обов'язків споживачів. Право на належну якість продукції і обслуговування. Якість та безпека споживачів в готельно-ресторанній діяльності. Право на необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця продавця). Право на відшкодування шкоди (збитків, завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості. Право на звернення до суду та інших уповноважених органів державної влади за захистом порушених прав. Державний контроль та нагляд за дотриманням прав споживачів.

Тема 6. *Відповідальність у сфері готельного і ресторанного обслуговування населення* [13,15,17,18,22,26,30].

Поняття і види юридичної відповідальності що застосовуються в готельно-ресторанній діяльності. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність. Попередження правопорушень у сфері готельного і ресторанного обслуговування населення. Майнове відшкодування шкоди, завдане внаслідок ненадання послуг, або неякісних їх надання.

Тема 7. *Трудові відносини в закладах готельного і ресторанного господарства* [13,15,17,18,22,26,30].

Поняття і види, форма трудових договорів які застосовуються в закладах готельного і ресторанного господарства. Колективні договори. Робочий час і час відпочинку працівників. Трудова дисципліна та методи її забезпечення. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Трудові спори.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	пр.	СРС	
<i>Змістовий модуль 1. «Легалізація закладів готельного і ресторанного господарства»</i>							
1,2	Лекція 1	Державне регулювання готельного і ресторанного господарства в Україні	2				
	Практичне заняття 1	Державне регулювання готельно-ресторанного бізнесу в Україні			2		
	Практичне заняття 2	Державний контроль у сфері господарської діяльності			2		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	5
3,4	Лекція 2	Організаційно-правові форми закладів готельного і ресторанного господарства	2				
	Практичне заняття 2,3	Організаційно-правові форми закладів готельно-ресторанного бізнесу			4		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	3
5,6	Лекція 3	Легалізація закладів готельного і ресторанного господарства	2				
	Практичне заняття 4, 5	Легалізація закладів готельно-ресторанного бізнесу			4		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	2
7,8	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				10	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
<i>Всього за змістовий модуль 1 – 43 год.</i>			6		12	25	35
<i>Змістовий модуль 2. «Правове забезпечення готельно-ресторанної діяльності»</i>							
9,10	Лекція 4	Договори в готельно-ресторанній діяльності	2				
	Практичне заняття 6,7	Договірні відносини в готельно-ресторанному бізнесі			4		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	2
11,12	Лекція 5	Правове регулювання захисту прав споживачів	2				
	Практичне заняття 8, 9	Правове регулювання захисту прав споживачів			4		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	2
13,15	Лекція 6	Відповідальність у сфері готельного і ресторанного обслуговування населення	2				
	Практичне	Юридична відповідальність	2		4		

	заняття 10	суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу					
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	2
16	Лекція 7	Трудові відносини в закладах готельного і ресторанного господарства	2				
	Практичне заняття 11	Правове регулювання трудових відносин в закладах готельно-ресторанного бізнесу			2		5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				5	4
17,18	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II				5	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II					10
Всього за змістовний модуль 2 – 47 год.			8		14	25	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Поняття державного регулювання готельного і ресторанного господарства в Україні.
2. Засоби державного регулювання готельно-ресторанної діяльності.
3. Нормативно-правові акти, що регулюють готельно-ресторанну діяльність
4. Поняття готельно-ресторанної діяльності та її види.
5. Поняття та ознаки закладів готельного і ресторанного господарства .
6. Порядок створення закладів готельного і ресторанного господарства.
7. Класифікація типів підприємств готельного і ресторанного господарства.
8. Правовий статус індивідуальних підприємців .
9. Поняття і сутність легалізації підприємств .
10. Реєстрація суб'єктів готельного і ресторанного господарства.
11. Подання документів. Перевірка державним реєстратором документів.
12. Внесення даних до Єдиного Державного Реєстру .
13. Правила розміщення пункту торгівлі.
14. Дозвільні документи на розміщення об'єкта торгівлі.
15. Дозвіл на розміщення малої архітектурної форми.
16. Погодження режиму роботи.
17. Вимоги до торговельного приміщення та обладнання.
18. Незаконна торговельна діяльність та її ознаки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Загальні положення про договори.
2. Особливості укладання договору поставки.
3. Види договорів роздрібної купівлі-продажу товарів та їх характеристика.

4. Особливості укладання договору роздрібної купівлі-продажу: в розстрочку; по пошті; через автомати; самообслуговування; за зразками (каталогами).
5. Правове регулювання продажу товарів в кредит. Поняття, зміст та особливості надання комерційного кредиту.
6. Загально-правові засади захисту прав споживачів
7. Загальна характеристика прав та обов'язків споживачів.
8. Право на належну якість продукції і обслуговування.
9. Якість та безпека споживачів в готельно-ресторанній діяльності.
10. Право на необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця продавця).
11. Право на відшкодування шкоди (збитків, завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості).
12. Право на звернення до суду та інших уповноважених органів державної влади за захистом порушених прав.
13. Державний контроль та нагляд за дотриманням прав споживачів.
14. Поняття і види юридичної відповідальності що застосовуються в готельно-ресторанній діяльності
15. Адміністративна відповідальність.
16. Кримінальна відповідальність.
17. Попередження правопорушень у сфері готельного і ресторанного обслуговування населення.
18. Майнове відшкодування шкоди, завдане внаслідок ненадання послуг, або неякісних їх надання.
19. Поняття і види, форма трудових договорів які застосовуються в закладах готельного і ресторанного господарства.
20. Колективні договори.
21. Робочий час і час відпочинку працівників.
22. Трудова дисципліна та методи її забезпечення. Дисциплінарна відповідальність працівників.
23. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
24. Трудові спори.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року із змінами, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року №2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII, від 21 лютого 2014 року №742-VII // Відомості Верховної Ради України (ВВР України). – 1996. – №30. – ст.141; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР України. – 2003. – № 18-22. – ст. 144; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>

3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР України. – 2003. – № 40-44. – ст. 356; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
4. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. із змінами та доповненнями. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
6. Закон України «Про Кабінет України» від 27.02.2014 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
7. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. із змінами // ВВР України – 2011. – № 38. – ст. 385.
8. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 року №324/95 – ВР // ВВР. – 1995. – № 31. – ст. 24; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
9. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 року №1023 - XII // ВВР. – 1991. – № 30. – ст. 379; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
10. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15 січня 2015 року № 124-VIII// ВВР. – 2015. – № 14. – ст. 96; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
11. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 року №877-V // ВВР. – 2007. – № 29. – ст. 389; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
12. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань від 15 травня 2003 року №755-IV // ВВР. – 2003. – № 31-32. – ст. 263; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
13. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального від 19 грудня 1995 року №485/95-ВР// ВВР. – 1995. – № 46. – ст. 345; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
14. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року №1576-XII // ВВР. – 1991. – № 49. – ст. 682; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
15. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року №2275-V III // ВВР. – 2018. – № 13. – ст. 69; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua>

Допоміжна

16. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: навч. посіб. / Л.І. Нечаюк, Н.О. Нечаюк – К.: ЦНЛ, 2006. – 348с.
17. Дзера О.В. Цивільне право України. Особлива частина / за ред.: О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова, Р. А. Майданик. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.

18. Спасибо-Фадєєва І.В. Цивільний кодекс України : наук.-практ. комент. / за ред. І. В. Спасибо-Фадєєвої. – Х. : Страйд 2012–2013. – 736с.
19. Борисова В.І. Цивільне право : підручник : у 2 т. / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фадєєва, В. Л. Яроцький. – Х. : Право, 2014 – Т. 2. – 816 с.

.....

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ (<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2116>)

2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

3. Internet:

Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <https://rada.gov.ua>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт судової влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <https://court.gov.ua/>